20/05/2022

Ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου για την Κυριακή της Σαμαρείτιδος: “Ο Τριαδικός Θεός”

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Με τίτλο “Ο Τριαδικός Θεός” ο Μητροπολίτης Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου και Τοποτηρητής της Ιεράς Μητρόπολης Αιτωλίας και Ακαρνανίας εξέδωσε το γραπτό κήρυγμά του για την Κυριακή της Σαμαρείτιδος. Ο Σεβασμιώτατος μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στο ότι “οι σύγχρονοι άνθρωποι αναζητούν κάτι το αυθεντικό”, αλλά στην νέα αυτή αναζήτηση μπορούν να διαπραχθούν καινούρια λάθη, δηλαδή να παρουσιασθούν καινούριοι ψευδομεσίες”.

“Στους σύγχρονους αυτούς αποκαλυπτικούς καιρούς εμείς οι Ορθόδοξοι έχουμε αυξημένες ευθύνες. Αυτό σημαίνει ότι έχουμε καθήκον να γευόμαστε το «ύδωρ το ζων» που υπάρχει στην Εκκλησία, ώστε και τον εαυτό μας να ειρηνεύουμε, αλλά και να βοηθήσουμε αυτούς που έχουν ανάγκη, όταν ο Θεός θελήσει”, υπογράμμισε ο Σεβασμιώτατος.

Παρακάτω το κήρυγμα του Σεβασμιωτάτου:

«Πνεύμα ο Θεός και τους προσκυνούντας αυτόν εν πνεύματι και αληθεία δεί προσκυνείν»
(Ιω. δ’, 24)

Αγαπητοί αδελφοί,

Ο Θεός και όλη η αλήθεια περί Θεού δεν είναι μια ανακάλυψη του ανθρώπου, αλλά είναι αποκάλυψη του Ίδιου του Θεού σ’ εκείνους που είναι άξιοι της αποκαλύψεως. Αυτό το βλέπουμε καθαρά στην Αγία Γραφή και στους βίους των αγίων, οι οποίοι (άγιοι) είναι «επιστολή Χριστού».

Ο Θεός αποκαλυπτόμενος στον άνθρωπο, του χαρίζει την γνώση και αυτή η γνώση του Θεού συνεπάγεται την σωτηρία του ανθρώπου. Ο Χριστός είπε στους Ιουδαίους: «Εάν μη πιστεύσητε ότι εγώ ειμί, αποθανείσθε εν ταίς αμαρτίαις υμών» (Ιω. η’, 24). Δηλαδή, η παρουσία του Χριστού ως «εγώ ειμί» είναι η πραγματική ζωή για τον άνθρωπο, ενώ η άγνοια του Θεού συνιστά τον θάνατο του ανθρώπου.

Στην Σαμαρείτιδα ο Κύριος αποκάλυψε τον Εαυτό Του και αυτό είχε ως αποτέλεσμα την σωτηρία της.

Στην συζήτηση που είχε ο Χριστός με την Σαμαρείτιδα γυναίκα στην πηγή του Ιακώβ αποκάλυψε τον τρόπο της αληθινής λατρείας του Θεού. Ο Θεός είναι πνεύμα και εκείνοι που Τον προσκυνούν πρέπει να Τον προσκυνούν «εν πνεύματι και αληθεία» (Ιω. δ’, 23). Ο λόγος αυτός έχει μεγάλο βάθος.

Κατά την πατερική ερμηνεία με αυτόν τον λόγο αποκαλύπτεται ότι ο Θεός είναι Τριαδικός. Γνωρίζουμε ότι ο Χριστιανικός Θεός δεν είναι μονάς ή δυάς, αλλά Τριάς, είναι Πατήρ, Υιός και Άγιον Πνεύμα. Στην θεία Λειτουργία ομολογούμε: «Πατέρα, Υιόν και Άγιον Πνεύμα, Τριάδα ομοούσιον και αχώριστον».

Ο Θεός Πατήρ είναι «Πατήρ αυτοαληθείας, δηλονότι του μονογενούς Υιού και πνεύμα αληθείας έχει το Πνεύμα το άγιον», κατά τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά. Επομένως, ο Θεός γνωρίζεται και προσκυνείται εν τω Χριστώ, που είναι η Αλήθεια και εν Αγίω Πνεύματι, που είναι το Πνεύμα της Αληθείας, το οποίο εκπορεύεται από τον Πατέρα και πέμπεται διά του Υιού.

Κατά την διδασκαλία του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, που συνοψίζει την διδασκαλία της Εκκλησίας, ο Πατήρ είναι ο Λέγων, ο Υιός είναι ο Λόγος και το Άγιον Πνεύμα είναι το Εμφύσημα της δημιουργίας.

Ο Λέγων φανερώνει τον Λόγο, ο Λόγος φανερώνει τον Λέγοντα, και το Άγιον Πνεύμα «εκφανέν και δοθέν» φανέρωσε το καθ' υπόσταση τριαδικό του Θεού. Η φανέρωση της Αγίας Τριάδος, κατά τον αγιορείτη άγιο, είναι μεν κοινή, συγχρόνως δε σταδιακή, λόγω της ανθρωπίνης αδυναμίας.

Γι' αυτό ο Χριστός στο μέσον περίπου της δράσεώς Του εκήρυξεν ότι είναι Υιός του Θεού και προς το τέλος αποκάλυψε το Άγιον Πνεύμα και τα περί της αποστολής Του. Και αυτό έγινε, γιατί οι άνθρωποι ήταν αδύναμοι να αντιληφθούν το τριαδικό του Θεού.

Η προσαγωγή μας στον Πατέρα γίνεται διά του Υιού, όπως είπε ο Ίδιος: «Ουδείς έρχεται προς τον Πατέρα ει μη δι' εμού» (Ιω. ιδ', 6). Και η κοινωνία με τον Χριστό γίνεται διά του Παναγίου Πνεύματος, διότι κανείς δεν μπορεί να δη τον Χριστό άνευ του Αγίου Πνεύματος, αφού, κατά τον λόγο του Αποστόλου Παύλου «ουδείς δύναται ειπείν Κύριον Ιησούν ει μη εν Πνεύματι Αγίω (Α' Κορ. ιβ', 3).

Κατά τον άγιο Συμεών τον νέο Θεολόγο ο Πατήρ είναι η οικία, όπως είπε ο Χριστός ότι «εν τη οικία του πατρός μου μοναί πολλαί εισίν» (Ιω. ιδ', 2). Ο Υιός είναι η θύρα διά της οποίας εισερχόμεθα στην οικία: «Εγώ ειμί η θύρα· δι' εμού εάν τις εισέλθη, σωθήσεται, και εισελεύσεται, και εξελεύσεται και νομήν ευρήσει» (Ιω. ι', 9). Και το Άγιον Πνεύμα είναι το κλειδί διά του οποίου ανοίγουμε την θύρα.

Πρέπει να σημειωθεί και να υπογραμμισθεί ότι η Εκκλησία είναι ο πραγματικός τόπος της Θεοφανείας. Και όταν ζούμε αληθινά μέσα στην Εκκλησία, που είναι το Σώμα του Θεανθρώπου Χριστού («εν αληθεία») και όταν δεχόμαστε τις ενέργειες του Αγίου Πνεύματος («εν Πνεύματι»), τότε είμαστε αληθινοί προσκυνητές του Θεού, αποκτούμε την Θεογνωσία και γευόμαστε την σωτηρία.

Αυτό φαίνεται και από το ότι η Εκκλησία λέγεται Ορθόδοξη και αυτή άλλωστε είναι η πραγματική Εκκλησία. Ορθοδοξία σημαίνει ορθή δόξα, δηλαδή ορθή διδασκαλία και ορθή δοξολογία του Τριαδικού Θεού. Όπου

υπάρχει ανόθευτη πίστη, εκεί υπάρχει πραγματική λατρεία και για να είναι αληθινή η λατρεία πρέπει να συνδέεται με την ανόθευτη διδασκαλία.

Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι σήμερα που πιστεύουν σε έναν «θεό» ή επιδιώκουν με πάθος και μεγάλη επιθυμία την συνάντηση με τον Θεό. Οι σύγχρονοι άνθρωποι κουρασμένοι από τις άσκοπες αναζητήσεις και τις τρομακτικές διαψεύσεις, ζώντας μέσα στην κόλαση της απελπισίας τους, αναζητούν κάτι το αυθεντικό.

Αλλά στην νέα αυτή αναζήτηση μπορούν να διαπραχθούν καινούρια λάθη, δηλαδή να παρουσιασθούν καινούριοι ψευδομεσίες που θα επιτείνουν το χάσμα και την απογοήτευση των ανθρώπων.

Γι’ αυτό πρέπει να διακηρύσσεται σε κάθε κατεύθυνση η μεγάλη αλήθεια, ότι η αναζήτηση του Θεού έξω από τον Χριστό, η αναζήτηση του Χριστού έξω από την Εκκλησία, η ζωή στην Εκκλησία χωρίς τις ελλάμψεις του Παναγίου Πνεύματος και η Εκκλησία έξω από την Ορθοδοξία, οδηγούν στην πλάνη και ανοίγουν τον δρόμο για καινούριες οδυνηρές περιπέτειες.

Στους σύγχρονους αυτούς αποκαλυπτικούς καιρούς εμείς οι Ορθόδοξοι έχουμε αυξημένες ευθύνες. Αυτό σημαίνει ότι έχουμε καθήκον να γευόμαστε το «ύδωρ το ζων» που υπάρχει στην Εκκλησία, ώστε και τον εαυτό μας να ειρηνεύουμε, αλλά και να βοηθήσουμε αυτούς που έχουν ανάγκη, όταν ο Θεός θελήση.

Να γίνουμε αληθινοί προσκυνητές, όντες κατοικητήρια της Παναγίας Τριάδος, διότι «πνεύμα ο Θεός και τους προσκυνούντας αυτόν εν Πνεύματι (εν Αγίω Πνεύματι) και αληθεία (εν Χριστώ) δεί προσκυνείν» (Ιω. δ’, 24).

Ο Μητροπολίτης

+ Ο Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου Ιερόθεος